

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 11Pc/15/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3722203098
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivo Hlucháň
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2022:3722203098.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Považskej Bystrici, samosudca JUDr. Ivo Hlucháň, v právnej veci navrhovateľa Bc. R. M., narodeného XX.XX.XXXX, bytom T. XXX, právne zastúpeného JUDr. Adrianou Hrdinovou, advokátkou so sídlom Žilina, Vojtecha Spanyola 1726/13, IČO: 47 245 841 a bývalej manželky Mgr. T. J., narodennej XX.XX.XXXX, bytom T. F., H. XXXX/XXX, o návrhu na zrušenie príspevku na výživu rozvedenej manželky, takto

rozhodol:

Súd r u š í povinnosť navrhovateľa prispievať na výživu rozvedenej manželke určenú uznesením Okresného súdu Považská Bystrica, sp. zn. 14Pc/4/2021-53, zo dňa 30.08.2021, s účinnosťou od 08.11.2022.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal zrušenia povinnosti prispievať na výživu bývalej manželky, a to s účinnosťou od 01.11.2021. Uviedol, že uznesením Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 30.08.2021, sp. zn. 14Pc/4/2021-53, bol schválený zmier medzi ním a bývalou manželkou, na základe ktorého sa zaviazal prispievať na výživu rozvedenej manželky príspevkom vo výške 200,- eur mesačne, od 01.10.2021. V návrhu poukázal na ustanovenie § 72 zákona o rodine ako aj skutočnosť, že v konaní vedenom na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 6P/34/2022 sa dozvedel, že bývalá manželka od novembra 2021 pracuje, a teda je schopná sama sa živiť. V čase od 01.11.2021 do septembra 2022 pracovala ako osobná asistentka zdravotne ťažko postihnutej osoby, za čo jej bol vyplácaný peňažný príspevok na osobnú asistenciu v sume 200,- až 400,- eur mesačne. Následne od 01.08.2022 do 04.10.2022 bola zamestnaná na plný úväzok v L. I. na pozícii štátny radca, kde dosahovala mesačný príjem v sume 1 630,- eur. Od 12.10.2022 pracuje na I. L. A. na pozícii vyšší súdny úradník s mesačným príjmom cca 1 060,- eur. Do času vyššie uvedeného súdneho konania bývalá manželka svoje pracovné aktivity pred ním zatajovala a tieto tajila aj pred súdom, pričom sa k ním priznala až pod ťarchou vykonaných dôkazov. Na základe uvedeného má navrhovateľ za to, že na strane bývalej manželky došlo k výraznej zmene pomerov oproti pomerom v čase schválenia súdneho zmiernu vo veci určenia príspevku na výživu rozvedenej manželky zo dňa 30.08.2021.

2. Bývalá manželka sa k návrhu písomne nevyjadrila. Na pojednávaní uviedla, že s návrhom nesúhlasí, nakoľko bez takéhoto výživného by nebola zabezpečená jej primeraná výživa.

3. Právna zástupkyňa navrhovateľa na pojednávaní poukázala na to, že účelom príspevku na výživu rozvedenej manželky je zabezpečiť jej základné potreby v prípade, kedy táto nie je schopná sama sa živiť. Nakoľko však bývalá manželka pracuje, účel príspevku tým nie je naplnený. Uviedla, že navrhovateľ si svoju výživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu plní, hoci je voči nemu vedená exekúcia. Všetky

tvrdenia bývalej manželky sú klamstvá, v tomto konaní rieši nesúvisiace veci (napr. výživné na dieťa, že bola okradnutá), ktoré sú však irelevantné. Pokiaľ ide o tvrdenie bývalej manželky, že v roku 2021 až 2022 nemohla riadne pracovať, resp. musela vodiť dieťa so sebou do práce, bolo v iných konaniach na tunajšom súde preukázané, že dieťa navštevovala súkromnú škôlku a aj preto bolo určené výživné v takej vysokej výške. Bývalá manželka má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, a teda je iba jej vec, že si prácu hľadá, ktorá nezodpovedá jej kvalifikácií, za toto nemôže zodpovedať navrhovateľ. Z jej pracovnej histórie možno vyvodiť záver, že všade vydrží mesiac až dva a následne si hľadá nové zamestnanie. O tom, že sa môže sama živiť svedčí aj skutočnosť, že sa zamestnala ako opatrovatelka invalidného človeka. Čo sa týka vysokého cestovného do jej práce, môže dochádzať vlakom. Má za to, že zmluva uzatvorená medzi ňou a pánom L. ako invalidnou osobou je platná a účinná i toho času, nakoľko táto bola uzatvorená na dobu neurčitú, pričom rukou je na nej dopísané od 01.01.2022, ktorá skutočnosť vyplynula zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 6P/34/2022.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom bývalej manželky a oboznámením, resp. prečítaním obsahu spisu tunajšieho súdu, sp. zn. 14Pc/4/2021 a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Uznesením Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 30.08.2021, sp. zn. 14Pc/4/2021-53, právoplatným dňa 16.09.2021, súd schválil zmier, ktorým zaviazal navrhovateľa k povinnosti prispievať na výživu rozvedenej manželky Mgr. T. J. príspevkom v sume 200,- eur mesačne, vždy k 20. dňu v mesiaci vopred k jej rukám. V čase určenia príspevku bol navrhovateľ (od 21.04.2021) evidovaný na úrade práce, predtým od 03.08.2020 do 20.04.2021 pracoval v C. s mesačným príjmom okolo 1 800,- až 2 000,- eur. Mal jednu vyživovaciu povinnosť k dcére Izabele. Bol nemajetný. Bývalá manželka bola nezamestnaná, predtým poberala rodičovský príspevok v sume 378,10 eur mesačne. Nevlastnila žiaden nehnuteľný majetok ani hnutelý majetok väčšej hodnoty. Mala jednu vyživovaciu povinnosť.

6. Bývalá manželka vo svojej výpovedi opätovne vyjadrila nesúhlas s podaným návrhom, ktorý nesúhlas odôvodnila s nákladmi, ktoré má spojené najmä s úhradou pohonných hmôt do práce do A. a titulom vozenia dcéry do škôlky, ktoré náklady sú mesačne v sume 650,- eur. Prácu na dohodu už nevykonáva, nakoľko pán L. prišiel o prácu. Dcéra má štyri roky a navštevuje materskú školu. V závere, pokiaľ ide o primeranosť jej výživy, poukázala na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. 215/2015.

7. Bývala manželka od 12.10.2022 pracuje ako vyššia súdna úradníčka na I. L. v A., kde za mesiac október jej bola vyplatená pomerná časť mzdy v sume 622,- eur. Od 01.08.2022 pracovala ako štátny radca na I. K. so sídlom v A.. Predtým pracovala ako dohodárka (starala sa o invalida, ktorého vozievala do a z práce), platil ju štát. S dcérou bývajú s jej rodičmi, ktorým prispieva 200,- eur mesačne. Poberá výživné na dcéru v sume 400,- eur mesačne.

8. Podľa § 72 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

9. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživného pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

10. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

11. Na aplikáciu ustanovenia § 72 Zákona o rodine musia byť splnené hmotnoprávne podmienky, ktorým sú: a/ manželstvo musí byť právoplatne rozvedené, b/ jeden z rozvedených manželov nie je schopný sám sa živiť, c/ schopnosti, možnosti a majetkové pomery druhého manžela umožňujú súdu príspevok priznať, d/ bývalí manželia sa nevedeli dohodnúť o poskytovaní príspevku a e/ súlad s dobrými mravmi.

12. Pri podmienke neschopnosti samostatne sa živiť je zrejmá odlišnosť od výživného medzi manželmi, keďže v tomto prípade nie je právny nárok na v zásade rovnakú životnú úroveň a vyžaduje sa kvalifikovaná miera odkázanosti. Pokiaľ má jeden z manželov aj značne nadpriemerné príjmy, resp. majetkové pomery, zatiaľ čo druhý z rozvedených manželov sa ocitol v horšej majetkovej situácii, avšak má schopnosť sám sa živiť (aj z prípadných dávok v rámci systému sociálneho zabezpečenia), nárok na príspevok mu nevzniká.

13. Neschopnosť sám sa živiť znamená, že rozvedený manžel z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu, nedostatku pracovných príležitostí, straty kvalifikácie, starostlivosti o dieťa do troch rokov, starostlivosti o invalidné dieťa, neschopnosti vykonávať prácu na základe lekárskeho posudku dosahuje príjmy (z príslušných dávok, ako aj zo zamestnania, výnosy z majetku), ktoré mu neumožňujú pokryť základné životné potreby.

14. Vzhľadom k podanému návrhu na zrušenie príspevku na výživu rozvedenej manželky, súd v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine skúmal, či od doby ako bol tento príspevok určený, na strane bývalej manželky došlo k takej zmene pomerov, ktoré by mohli mať za následok zánik, respektíve neexistenciu zákonných predpokladov preto, aby jej navrhovateľ na jej výživu opodstatnene ďalej prispieval, teda, či bývalá manželka je schopná sama sa živiť.

15. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že manželstvo účastníkov bolo právoplatne súdnym rozhodnutím rozvedené a s poukazom na skutočnosť, že bývalí manželia sa na poskytovanie uplatňovaného príspevku zo strany navrhovateľa v prospech bývalej manželky nedohodli, malo to za následok, že o výške tohto príspevku na jej výživu rozhodol Okresný súd Považská Bystrica uznesením zo dňa 30.08.2021, sp. zn. 14Pc/4/2021-53 a zaviazal navrhovateľa ako bývalého manžela prispievať na výživu bývalej manželky sumou 200,- eur mesačne od 01.10.2021. V tomto období mali obaja účastníci vyživovaciu povinnosť len k maloletému dieťaťu pochádzajúcemu z manželstva, a to k malotelej K., na ktorú bol navrhovateľ zaviazaný prispievať výživným v celkovej sume 400,- eur mesačne. V tom čase boli obaja účastníci nezamestnaní.

16. V súčasnej dobe obaja účastníci okrem malotelej K., inú vyživovaciu povinnosť nemajú. Maloteľá K. je v osobnej starostlivosti matky - bývalej manželky a navrhovateľ na jej výživu mesačne prispieva sumou 400,- eur. V čase od 01.11.2021 do septembra 2022 pracovala bývalá manželka ako osobná asistentka, od 01.08.2022 do 04.10.2022 vykonávala funkciu štátneho radcu v L. I.. V súčasnej dobe je, od 12.10.2022, zamestnaná na I. L. A., na pozícii vyšší súdny úradník s mesačným príjmom 1 060,- eur.

17. Z uvedených skutočností vyplýva, že finančná situácia bývalej manželky sa v porovnaní s dobou určenia výživného zlepšila, nakoľko od novembra 2021 je zamestnaná (či už v roku 2021 na základe dohody alebo neskôr na základe pracovnej zmluvy) a poberá pravidelný mesačný príjem. Skúmajúc mieru odkázanosti bývalej manželky na výživné s poukazom na jej dosahovaný príjem (tarifa vo výške 1 060,- eur brutto), má súd za to, že z takejto výšky príjmu je bývalá manželka schopná pokryť svoje výdavky a zabezpečiť si tak primeranú výživu. V konaní nebolo preukázané a ani bývalou manželkou tvrdené, že by existovali relevantné skutočnosti, v dôsledku ktorých by z dosiahnutého príjmu, nemohla pokryť svoje základné životné potreby. (Účelom príspevku na výživu rozvedeného manžela je zabezpečiť tomuto primeranú výživu. Primeraná výživa pritom znamená užší rozsah výživného ako je to pri vzájomnej vyživovacej povinnosti počas manželstva.)

18. Ako dôvodnú, nemožno akceptovať námietku bývalej manželky, že má vysoké platby za pohonné hmoty z dôvodu ciest do a z práce ako aj do a z materskej školy, do ktorej dcéru vozíva, ktoré podľa bývalej manželky predstavujú 650,- eur mesačne, keďže bývalá manželka žiadnym spôsobom tak veľkú sumu cestovných výdavkov nepreukázala, pričom súd zo súdnej praxe má vedomosť, že priemerná cena pohonných hmôt na trase T. F. - A. a späť (spolu 35 km) pri každodennej ceste v rámci pracovného týždňa je podľa spotreby motorového vozidla v intervale od 100,- eur do 180,- eur mesačne. V neposlednom rade je potrebné poukázať i na tú skutočnosť, že na predmetnej trase sú realizované i pravidelné priame spoje autobusových alebo vlakových liniek.

19. Pokiaľ bývalá manželka poukazovala na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 19.05.2015, sp. zn. III. ÚS 212/2015, súd uvádza, že v danom prípade išlo o zamietnutie príspevok na výživu rozvedeného manžela z dôvodu rozporu s dobrými mravmi, i keď bývalý manžel bol v tom

čase dočasne neschopný sa sám živiť, avšak od svojej situácie sa priviedol svojím vlastným pričinením (nepláťím odvodov do Sociálnej poisťovne). Teda nejde o rovnaký prípad ako sa súd pojednáva.

20. Vychádzajúc z uvedeného je potom potrebné konštatovať, že na strane bývalej manželky od poslednej úpravy výživného došlo k takej zmene pomerov (stabilná práca a pravidelný príjem), ktorá jednoznačne odôvodňuje súdom určený príspevok na výživu rozvedeného manžela zrušiť, nakoľko bývalá manželka je nepochybne schopná sama sa živiť a zabezpečiť si tak primeranú výživu, a preto súd návrhu navrhovateľa vyhovel a príspevok na výživu rozvedenej manželky s účinnosťou od 08.11.2022 (od podania návrhu) zrušil.

21. Hoci navrhovateľ žiadal zrušiť vyživovaciu povinnosť k bývalej manželke spätne, k dátumu 01.11.2021 (odkedy sa prvýkrát zamestnala), súd poukazuje na ustanovenie § 77 ods. 1 Zákona o rodine, kedy je možné výživné nielen určiť ale aj zrušiť len od podania návrhu (výnimku tvoria iba maloleté deti, pri ktorých sa môže výživné priznať i tri roky spätne z dôvodu hodných osobitného zreteľa). V intenciách zásady *Vigilantibus iura scripta sunt* (právo patrí len bdelym), súd zrušil povinnosť navrhovateľa s účinnosťou od podania návrhu, t.j. 08.11.2022.

22. O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozsudku cestou Okresného súdu Považská Bystrica na Krajský súd v Trenčíne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v podanom odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, uvedenie spisovej značky, čo sa ním sleduje a podpis; § 127 ods. 1, 2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, a) že neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. a/ až h/ CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).